

TIJD VOOR VERANDERING!

Verkiezingsprogramma 2026-2030

CDA

HATTEM

TIJD VOOR

VERANDERING!

Verkiezingsprogramma 2026-2030

INHOUD

Colofon	3
Inleiding	4
Onze speerpunten	6
Betaalbaar wonen op één!	8
Goed onderwijs, gezond leven, sociaal beleid	10
Veiligheid begint bij jou!	18
Schone, gezonde, duurzame leefomgeving	21
Financiën en organisatie op orde	25
Tot slot	27
Onze kandidatenlijst	29

Colofon

Januari 2026

Uitgever: CDA Hattem

Vormgever: Robert Klaassen

Website: www.cdahattem.nl

/cdahattem

@cdahattem

INLEIDING

We hebben aan de inwoners gevraagd wat er anders kan in Hattem. Daaruit blijkt dat de belangrijkste zorgpunten liggen op het gebied van wonen, verkeer, openbare ruimte en de wijze waarop de gemeente omgaat met haar inwoners. Op die gebieden is er een roep om verandering en samen met anderen willen we dat vorm en inhoud geven.

Het kan echt anders in ons mooie Hattem!

CDA

HATTEM

Het CDA Hattem kijkt naar inhoud en niet naar sentiment. We staan voor verbinding en voor hoop. Bij ons gaat het algemeen belang voor het eigen belang of dat van een specifieke doelgroep. Daarbij hebben we de lange termijn voor ogen. We werken aan een stad en een buitengebied waarin verantwoordelijkheid en samenwerking de norm zijn.

We zijn zuinig op sociale samenhang en de rol van verenigingen en gemeenschappen hierbij. Omzien naar elkaar en zorg voor elkaar vinden we belangrijk. Wanneer burens elkaar helpen en inwoners elkaar bezoeken, dan worden we samen weerbaarder. Een sterk verenigingsleven is belangrijk. Zo voelt iedereen zich thuis in Hattem.

We gaan voor een gemeente waar woningen voor alle doelgroepen beschikbaar zijn, kinderen veilig opgroeien, ouderen goede zorg krijgen en iedereen “mee” kan doen.

Daarbij komen we extra op voor mensen die het moeilijk hebben. We vragen inwoners om aandacht te hebben voor elkaar.

Het CDA Hattem heeft de belangrijkste onderwerpen voor de verkiezingen opgenomen in vijf speerpunten en deze voorzien van eerlijke en realistische uitgangspunten. We staan voor herkenbare en betrouwbare politiek. Voor ons zijn wonen, omzien naar elkaar, leefbaarheid en veiligheid belangrijke thema's. Hierbij moeten de gemeentelijke financiën op orde worden gebracht. We zijn bereid noodzakelijke keuzes te maken om het financiële probleem op te lossen. Eenvoudig is dat niet, maar het kan en moet echt anders!

Kortom: het is

TIJD VOOR

VERANDERING!

ONZE SPEERPUNTEN

1. Betaalbaar wonen op één!

We bouwen meer woningen zodat jongeren en ouderen in Hattem kunnen blijven wonen. Deze woningen zijn betaalbaar en duurzaam in energie. Meer bouwen mogelijk maken door middel van actieve grondpolitiek en gefaseerd 'een straatje of een wijkje erbij'.

2. Goed onderwijs, gezond leven, sociaal beleid

Kinderen en jongeren dienen zich in Hattem in een veilige omgeving te kunnen ontwikkelen. Daarom investeren we in goede onderwijshuisvesting en goede buitenspeelruimte. Samenwerking tussen kinderopvang, scholen en zorgpartijen is belangrijk. Er komt een programma voor gezond leven om het fysieke en mentale welzijn te bevorderen. Wanneer mensen het niet meer zelf redden, dan worden ze geholpen door hun naasten, de Hattemse samenleving en de gemeente.

De WMO en de Jeugdwet worden doelmatig en efficiënt uitgevoerd. Voor ouderen dienen er voldoende zorgplekken en voorzieningen beschikbaar te zijn. De huidige koers op het gebied van armoedebestrijding en schuldhulpverlening zetten we voort. Vroegsignalering is belangrijk.

3. Veiligheid begint bij jou!

Veiligheid in de buurt, denk aan een buurtapp, en veilig onderweg begint bij onszelf. Geef een ander de ruimte en houd je aan de snelheid. De gemeente doet wat nodig is om verkeersknelpunten op te lossen en betreft de inwoners daarbij, met bijzondere aandacht voor direct omwonenden. Waar nodig, treedt de gemeente handhavend op.

4. Schone, gezonde, duurzame leefomgeving

We streven naar een woon- en leefomgeving die als prettig wordt ervaren en die uitnodigt tot gezond gedrag. Ambitie en realisme gaan hand in hand. Vergroening van de leefomgeving en versterken van de biodiversiteit. De openbare ruimte in Hattem ziet er netjes uit. Inwoners, bedrijven en instanties slaan de handen ineen om te komen tot goed hergebruik van restafval; voorbeeldgedrag en samenwerking als sleutel tot succes.

5. Financiën en organisatie op orde

Om onze doelen te bereiken dient het huishoudboekje van de gemeente te kloppen. Daarbij hebben we oog voor de financiële draagkracht van onze inwoners en willen we geen verdere extra verhogingen van de OZB. We brengen de organisatie op orde vanuit het principe dat deze er is voor de inwoners. Daarbij hoort een betrouwbaar en nabij gemeentebestuur.

1. Betaalbaar wonen op één!

Wonen is een basisbehoefte. De Hattemse woningmarkt vraagt om visie en sturing door middel van actieve grondpolitiek.

We staan voor actieve grondpolitiek als middel om aan de woningbouwopgave te kunnen voldoen. De gemeente koopt de grond en geeft deze zelf uit, om zo grip te krijgen op welke woningen er komen. Dat verruimt ook de mogelijkheden voor (groepen) inwoners om zelf te bouwen.

- Naast bestaande inbreidingsplannen gaan we ook bouwen in het buitengebied (uitbreidingsplannen). Een straatje of een wijkje erbij.
- Inwoners en belangenorganisaties zoals de VLMH worden tijdig betrokken bij het maken van ruimtelijke plannen.
- Hattemers krijgen voorrang bij tweede de deel van de te bouwen nieuwbouwwoningen.
- We zetten in op passend en betaalbaar wonen. Daarom bouwen we meer woningen voor senioren in verschillende prijsklassen. Dat bevordert de doorstroom van senioren uit te grote koopwoningen, huurwoningen en gaat scheefhuur tegen. Zo komt er ruimte voor gezinnen en jongeren.
- In dat kader maken we prestatieafspraken met woningstichtingen en ontwikkelaars.
- Jongeren moeten op zichzelf kunnen gaan wonen en een gezin kunnen starten. Voldoende betaalbare starterswoningen in de huur- en koopsector (rond € 300.000,--/350.000,--).
- In ruimtelijke plannen gaan we regelen dat bij nieuwbouwprojecten er meer sociale huurwoningen komen (de landelijke norm is dertig procent).
- Wij zijn voorstander van maatregelen die ervoor zorgen dat meer Hattemers betaalbaar in Hattem kunnen blijven wonen. Dat houdt ook in dat het exploiteren van woningen door niet zelf bewonen verder aan banden wordt gelegd.

- Bouw van een 'Knarrenhof', bij voorkeur op de locatie Hessenweg of locatie Sint-Andreasschool.
- 't Veen moet een mooie woonwijk worden voor alle doelgroepen, met voldoende ruimte voor en achter het huis, openbaar groen, speelgelegenheden, een woonzorgzone, MFC De Marke als buurthuis en veilige verbindingswegen.
- We gaan gemengd bouwen. We bouwen huurwoningen, starterswoningen en seniorenwoningen door elkaar heen, waardoor sociale segregatie wordt voorkomen.
- Bij nieuwe planontwikkelingen houden we rekening met bouwen door de Hattemers zelf.
- De gemeente stimuleert lokale initiatieven voor inbreiding, woningsplitsing en erfdelen.
- In het buitengebied nieuwe locaties voor woningbouw ontwikkelen. Actieve grondpolitiek is noodzakelijk.
- We geven vanuit onze grondbeginselen van harte invulling aan de wettelijke huisvestingsplicht voor Oekraïners, statushouders en asielzoekers.

2. Goed onderwijs, gezond leven, sociaal beleid

Onderwijs, gezondheid, jongerenzorg en jeugdhulp

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Goed onderwijs en een gezonde levensstijl zijn belangrijk om kinderen een goede toekomst te geven.

- We blijven voorstander van vestiging van het IKC 1 op de locatie Oude IJsbahn met ouderenhuisvesting en huisvesting voor bewoners van Stichting de Luwte. Of in de komende raadsperiode uitvoering kan worden gegeven aan het besluit om het IKC 1 op de locatie Oude IJsbahn te realiseren, hangt echter af van de uitspraak van de Raad van State over de ruimtelijke procedure.
- Goede onderwijshuisvesting is belangrijk. Op basis van nader locatieonderzoek in de komende raadsperiode een definitief besluit nemen over clusters en locaties van IKC 2 en IKC 3.
- Ouder- en kindzorg blijft gegarandeerd. Jeugdgezondheidszorg is een basisvoorziening.
- Preventief beleid op het gebied van verslavingsrisico's: alcohol- en drugsgebruik, roken en vaperen en het gebruik van social media. Hier komt actieve voorlichting over.
- Jeugdhulp wordt verstrekt op sobere maar doelmatige wijze, in afstemming met ouders.
- De bibliotheek vervult een belangrijke rol in het bevorderen van leesmotivatie en leesvaardigheid. Er komt een programma om dat te bevorderen. Hattem gaat weer meedoen aan het boekenbal en aan cultuureducatie.
- Een goed functionerend Loket 0 tot 100 in Hattem.
- Naast professionele hulp kan jeugd ook op een andere manier geholpen worden. Bijvoorbeeld bij het aansluiting zoeken bij verenigingen, het koppelen van buurtgezinnen of het organiseren van culturele activiteiten in de buurt.

- We willen jaarlijks een gesprek over de maatschappelijke ambities en doelstellingen met de maatschappelijke partners voor de jeugd.
- Een jaarlijkse jeugdmonitor op het gebied van gezondheid, veiligheid, onderwijs, welvaart, gezin en omgeving, participatie en efficiënt inzet van geld.
- Op schoolpleinen mag na schooltijd tot zonsondergang worden gespeeld.
- Samen met jongeren realiseren we een nieuwe skatebaan.
- Het jongerencentrum biedt de jeugd van 12 t/m 23 jaar een veilige ontmoetingsplek. Samen met de jeugdwerker en de jeugd bekijken of, en zo ja wat, er nog meer nodig is voor deze doelgroep.
- Het ambulant jongerenwerk is zichtbaar in heel Hattem.

Zorg voor ouderen en WMO

Er komen steeds meer ouderen. Zij doen volop mee aan de samenleving. Waar nodig wordt zorg en ondersteuning geboden aan hen die dat nodig hebben.

- In Hattem kun je gezond ouder worden. Preventieve gezondheid is belangrijk, maar ook contact tussen jongeren en ouderen. Jongeren leren van ouderen en ouderen blijven er mentaal jong bij.
- Welzijn en zorg stemmen we goed op elkaar af.
- We doen een beroep op ouderen om zelf een waardevolle bijdrage te leveren aan het tegengaan van eenzaamheid.
- Er komt een bezoeken dienst bij partnerverlies.
- Gelet op de dubbele vergrijzing is het nodig dat er meer woonvormen komen voor ouderen, zowel koop als huur. Daarbij gaat het naast zelfstandig wonen en groeps-wonen ook om wonen met zorg in de buurt, kangoeroe-woningen, woonhofjes, gestapelde bouw met extra voorzieningen en gemeenschappelijk familiewonen.
- Goede samenwerking met SWH (Stichting Welzijn Hattem) op het gebied van geheugensteunpunt, sport en activiteiten.

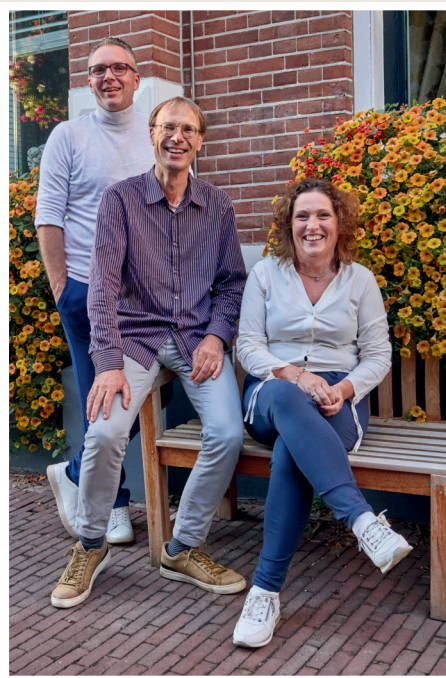
- Hattem blijft een dementievriendelijke gemeente. Mensen met dementie doen zoveel als mogelijk mee aan reguliere activiteiten. Begeleiding op maat is mogelijk voor hen, evenals voor hun mantelzorgers. De gemeenschap helpt een handje als ze het even niet meer weten.
- Mantelzorg is belangrijk; blijvende aandacht voor ondersteuning, begeleiding en waardering van mantelzorgers. We zorgen ervoor dat mantelzorgers beter in beeld worden gebracht. Een mantelzorgcompliment hoort daarbij.
- Uitgangspunt is dat de samenredzaamheid van inwoners wordt versterkt. De gemeente en zorgvragers kijken samen naar de belemmeringen en naar mogelijke oplossingen zoals het verstrekken van harde voorzieningen, het borgen van een sociaal netwerk of passende zorg.
- Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt bij aanschaf en onderhoud van hulpmiddelen.
- We maken bloedprikken in Hattem weer mogelijk.
- We stimuleren inwoners zelf de regie te nemen en zo veel mogelijk van eigen kracht uit te gaan.

Meedoen aan de samenleving

Wij hechten grote waarde aan de Hattemse gemeenschap.
De samenleving als geheel moet floreren.

- Iedereen telt mee. De samenleving dat zijn wij. Discriminatie op welke grond dan ook wordt actief bestreden.
- Belangrijk is dat nieuwe inwoners gaan meedoen. Dat geldt zowel voor nieuw ingezetenen die van elders komen als voor statushouders. Voor de laatste groep is goed taalonderwijs, meedoen in verenigingen en het vinden van werk belangrijk.
- Heldere besluitvorming over toepassing participatiecode bij beleidsontwikkeling en projecten.
- Het plan van aanpak voor 'Samen Hattem' concreter maken zodat inwoners écht mee gaan doen.
- Ontmoeting met mensen die hier al wonen is het sleutelwoord. Dat vraagt iets van beide groepen; Samen zijn we Hattem!
- Samen met de verenigingen maken we een plan dat meedoen aan de samenleving bevordert.
- Hattem doet actief mee aan de jaarlijkse Buitenspeeldag in de zomer en aan de Burendag in september. We voeren een stimuleringsbeleid.
- Bij een inclusieve samenleving hoort een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid van bijvoorbeeld de verkeersruimte in het stadhuis, een stembureau in zorgcentra, veilige stoepen en verkeerslichten.

Werk en inkomen

Werk is het beste middel tegen armoede. Instromers in de bijstand helpen we om uit te stromen door middel van reïntegratie en arbeidsparticipatie.

- We zien een uitkering als een tijdelijke voorziening. De gemeente biedt hulp afhankelijk van de situatie. Daarom is het gemeentelijk loket laagdrempelig.
- Vrijwilligerswerk kan een eerste stap zijn naar betaald werk; versterken van de rol van de vrijwilligersvacaturebank is hierbij van belang.
- Inwoners met een uitkering kunnen een opleiding volgen onder voorwaarden, zonder korting op de hoogte van de uitkering.
- Parttime werk is een mooie opstap richting fulltime werk. We gaan zoeken naar mogelijkheden om op gemeentelijk niveau parttimers te faciliteren op een manier die geen invloed heeft op belastingen/toeslagen.
- Maatwerk voor mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap. We hechten daarom waarde aan voldoende werkplekken in een beschutte omgeving (basisbanen).
- Vroegsignalering van financiële problemen is belangrijk voor goed armoedebelid. Om problemen op te lossen is een lage drempel voor aanvragen van Schuldhulpverlening een voorwaarde. 'Op Koers' (project van SWH) menskracht blijft noodzakelijk en wordt gewaardeerd.
- In onze inclusieve gemeente kunnen alle inwoners zich ontwikkelen door participatie en werk.
- We ondersteunen alle taalprojecten in Hattem. Kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift is onmisbaar om mee te kunnen doen aan de samenleving (laaggeletterdheid en digibetisme in het algemeen).
- Maatwerk voor statushouders en nieuwkomers, dat in samenwerking met Vluchtelingencontact.

Werkgelegenheid en economie

Het is belangrijk te investeren in een duurzame economie van morgen en overmorgen. We blijven in gesprek met ondernemersverenigingen.

- Eén gemeentelijk loket voor ondernemers.
- Goed parkmanagement op Bedrijventerrein H2O borgen.
- Er komt een locatieonderzoek naar de mogelijkheid van een beveiligde parkeerplaats voor vrachtwagens en busjes.
- Het Hattemse plandeel van Bedrijventerrein H2O is voor een groot deel uitgegeven. Daarom onderzoek doen naar de mogelijkheden tot uitbreiding van Bedrijventerrein H2O.
- We blijven ons sterk maken voor de komst van een Van der Valk Hotel op Bedrijventerrein H2O. We zien dat als belangrijke impuls voor de lokale economie.
- Een gevarieerd aanbod van winkels in de binnenstad is belangrijk voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Hattem. Samen met de HAVO dient de gemeente zich actief in te zetten om leegstand van winkels in de binnenstad tegen te gaan.
- We handhaven het beleid van: geen betaald parkeren rondom de binnenstad.
- Lokale ondernemers krijgen voorrang bij het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid.
- Het CDA Hattem hecht waarde aan de zondag als rustdag in de week. Dat voor bijvoorbeeld ontspanning, ontmoeting en kerkgang. Tegelijkertijd zien we dat de samenleving door onder andere online winkelen steeds meer verandert in een 24-uurs economie. De vrijheid van de één, mag niet ten koste gaan van de vrijheid van de ander. We vinden het geen wenselijke ontwikkeling, maar sluiten onze ogen niet voor deze maatschappelijke ontwikkeling. Waar nodig zullen we het gesprek hierover aangaan met inwoners en ondernemers.
- Agrariërs in de Hoenwaard en in het buitengebied houden perspectief op de toekomst.
- Problemen op het stroomnetwerk worden door de netbeheerder opgelost in overleg met ondernemers en de gemeente. We zetten ons in voor snelle ruimtelijke procedures.

Sport, cultuur, muziek en evenementen

Actief of passief meedoen aan sport en cultuur (educatie) is belangrijk voor gezondheid, vitaliteit, ontmoeting, vorming en ontwikkeling.

- We zijn zuinig op onze culturele sector en op de sport. Cultuur en sport leveren een grote bijdrage aan het meedoen en aan de cohesie in de samenleving.
- Gezond bewegen en sporten stimuleren. Sportcoaches kunnen daarbij helpen.
- Sport- en sociaal-culturele verenigingen dragen bij aan gezondheid en hebben een sociaal maatschappelijke taak.
- Er komt een gedeeltelijke WOZ-compensatie voor verenigingen met een eigen accommodatie.
- Er komt een garantstellingsregeling voor herfinanciering van hypotheeklen bij verenigingen die een eigen accommodatie hebben.
- Verminderen van de regeldruk bij verenigingen bijvoorbeeld door meerjarige vergunningen.
- MFC De Marke ontwikkelt zich tot een Cultuurhuis voor heel Hattem.
- De bibliotheek is een basisvoorziening en blijft gratis toegankelijk voor kinderen en jongeren.
- We hechten waarde aan evenementen in Hattem, zoals de Rommelmarkt, Dikke Tinne Festival.
- Vereenvoudiging van vergunningen is nodig, niet alles dicht willen regelen.
- Deelname aan muziekverenigingen dient betaalbaar te blijven. De gemeente blijft muziekonderwijs subsidiëren.
- Er komt een plan voor kunst in de openbare ruimte buiten de binnenstad. Kunst voegt namelijk iets toe aan de beleving van de openbare ruimte en daarmee aan het welbevinden van inwoners en passanten. Bij nieuwe woonwijken betalen we dat uit de grondexploitatie.
- In een regionale omroepstichting dient het Hattemse geluid hoorbaar en zichtbaar te blijven.
- De huidige wijze van papier inzamelen door verenigingen handhaven we.

Recreatie en toerisme

Recreatiemogelijkheden dicht bij huis vinden we belangrijk.
Daarnaast willen we een gastvrije gemeente zijn.

- Voor kinderen is het belangrijk om buiten te kunnen spelen en te kunnen bewegen. Wij zetten ons in voor een goed gespreid aanbod van openbare speelvoorzieningen, zowel voor de jongere als de oudere jeugd met een mix van traditionele- en natuurspeeltuinen.
- Bij de planontwikkeling van 't Veen dient rekening te worden gehouden met een trapveldje voor de oudere jeugd.
- Een schoon en toegankelijk bosgebied waarbij zoveel als mogelijk scheiding dient te zijn in recreatief gebruik voor wandelen, paardrijden en mountainbiken.
- Goed onderhouden en bewegwijzerde wandelpaden zijn van belang.
- We ondersteunen het initiatief 'Bezinningsroute Hattem'.
- Voldoende bankjes mogelijk maken langs bewegwijzerde wandelpaden.
- Betaald openbaar toilet mogelijk maken in de binnenstad.
- Behoud toeristische infrastructuur v.w.b. campings, verblijfsaccommodaties, jachthaven, musea en overige faciliteiten en voorzieningen.
- Er komt een onderzoek naar de haalbaarheid van herinvulling locatie De Watermulder waarbij beperkte woningbouw mogelijk is en de recreatieve functie van het gebied behouden blijft.
- Visit Hattem is belangrijk voor de promotie van Hattem en de organisatie van evenementen.

3. Veiligheid begint bij jou

Veiligheid, criminaliteit en openbare orde

Onze inwoners moeten zich (sociaal) veilig (blijven) voelen in Hattem.

- Een positief veiligheidsgevoel verdient blijvende aandacht. We zetten maximaal in op buurtpreventie. De uitkomst van de jaarlijkse Veiligheidsmonitor wordt met de inwoners gedeeld.
- Voorlichting blijft nodig over zaken zoals Politie Keurmerk Veilig Wonen, nepagenten, nep-bankmedewerkers en andere mogelijke vormen van oplichting, al dan niet digitaal.
- Sociale binding en omzien naar elkaar bevorderen een positief veiligheidsgevoel in de buurt; persoonlijk contact en een vrijwillige buurtapp kunnen daarbij helpen.
- De wijkagent is zichtbaar in Hattem.
- Handhaving is een belangrijk middel om het veiligheidsgevoel te vergroten. Dat handhaven doen we met charme.
- Bij overlast van alcohol en drugs wordt adequaat opgetreden; preventie is doorlopend noodzakelijk om het gebruik aan banden te leggen en overlast te voorkomen.
- Vandalisme en verstoring van de openbare orde worden adequaat aangepakt.
- Op overlast gevende plekken willen we (tijdelijk) cameratoezicht.
- Een veilige jaarwisseling sluit vuurwerk niet volledig uit. We staan positief tegenover vuurwerkshows, georganiseerd door (buurt)verenigingen.

Verkeer, parkeren en bereikbaarheid

Hatterm wordt een 30-km zone. Veilige verkeersdeelname voor voetgangers en fietsers maar ook voor automobilisten.

- Hard rijden door auto's ontmoedigen. De bebouwde kom van Hatterm wordt 30 kilometer zone, de doorgaande route Geldersedijk/Nieuweweg/Apel doorneweg uitgezonderd.
- We maken fietsstroken langs de Hessenweg, de Dorpsweg en de Vechtstraat d.m.v. het aanbrengen van strepen of van een heldere kleur.
- Er komt zo spoedig mogelijk een evaluatie van het verkeersbeleid. We willen namelijk weten wat onze inwoners vinden van recente reconstructies zoals van de Hessenweg, Burg. Bijleveldsingel, Fietsstraat Geldersedijk. Wat gaat er goed en wat moet er v.w.b. verkeersveiligheid echt anders.
- De provincie gaat over het openbaar vervoer. Het is belangrijk dat het openbaar busvervoer op peil blijft. We onderzoeken of de buurtbus kan bijdragen aan een betere verbinding met de centrale opstappunten.
- Geen dure herinrichtingen van wegen maar eenvoudige en adequate oplossingen.
- We maken een plan voor het verbeteren van de verkeersveiligheid van de Hilsdijk, met daarin extra aandacht voor wandelaars.
- Veiliger maken van de oversteek voor fietsers op de Burg. Bijleveldsingel.
- Snelheid remmende maatregelen op de Veenschouw-Populierenlaan en doortrekken voetpad Veenschouw-Populierenlaan.
- We blijven ons inzetten voor geluidsschermen met zonnepanelen langs de A50 en A28.
- Voldoende parkeerplekken in de openbare ruimte en handhaving van huidige parkeernormen.
- Herinrichtingen en het maken van nieuwe plannen doen we op basis van een duidelijk participatieplan.
- Veilig verkeer voor kinderen: de fietshelm promoten en opnemen in het verstrekkingenpakket Stichting Leergeld.

- We willen het fietsklimaat verder verbeteren en een fietsvriendelijke gemeente zijn. Dat betekent veilige, ruime en sluitende fietsroutes. In dat kader willen we het spoorbaantracé vanaf MFC De Marke naar Wapenveld verbreden, met gebruikmaking van provinciaal geld.
- Veiligheid in de binnenstad:
  - Doorgaan met het beleid van 'fiets aan de hand' in de Kerkstraat tijdens het zomerseizoen en dat beleid uitbreiden naar de Kruisstraat;
  - De keien bij de ingang van de Kerkstraat vervangen door klinkers;
  - Definitief aanwijzen van locaties voor fiets-parkeerplekken plus duidelijke verwijsborden;
  - Samen met de HAVO kijken om de vaste bloembakken te vervangen door flexibele.
- Duidelijk handhavingsbeleid v.w.b. fietsgedrag (snelheid), bromfietsen (gele kentekenplaat 45 km.), snorfietsen (blauwe kentekenplaat 25 km., snelheid) voor o.a. de Rode Brug, 't Veen en doorgaande routes in Hattem.
- Oversteken van de Apeldoornseweg op zeer korte termijn veiliger maken door het zicht te verbeteren en stoplichten aan te brengen. Daarna kijken welke structurele maatregel moet worden getroffen (andere rotonde, half-verdiepte tunnel?).
- Aandacht voor de veiligheid van de Geldersedijk richting Zalk o.a. door samen met gemeente Kampen de mogelijkheid te onderzoeken voor een fietspad langs de Zalkerdijk/Geldersedijk.

4. Schone, gezonde, duurzame leefomgeving

Leefbaarheid en beheer openbare ruimte

Goed onderhouden openbaar groen en biodiversiteit dragen bij aan de leefbaarheid in Hattem.

- Het onderhoud van de openbare ruimte is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Bermgras maaien, bladruimen en verwijderen van boomwortels op fietspaden en trottoirs gebeurt alleen vanuit het oogpunt van veiligheid.
- Inwoners kunnen zelf meehelpen door hun straatje en de goot ervoor schoon te houden.
- We doen jaarlijks een buurtschouw waarbij inwoners en gemeente samen door de buurt lopen om te kijken wat er verbeterd dient te worden. Het gaat dan over zaken als groen, netheid, bestrating en straatmeubilair. Ook wordt gekeken naar het aspect van toegankelijkheid voor bijvoorbeeld kinderwagens en rolstoelen.
- Er komt een gemeentelijke handleiding 'Regulering Bestrijdingsmiddelen' om de nadelige gevolgen van chemische-synthetische bestrijdingsmiddelen zoveel als mogelijk te beperken.
- Initiatieven van bewoners m.b.t. biodiversiteit en vergroening van de omgeving ondersteunen we actief, zoals Groen Goud, Hattem Plukt, adoptietuinen, geveltuintjes, groene markten, bloemenzaad zaaien, insectenhôtels, voedselbos, tegels wippen en nog veel meer.
- Bij gemeentelijk bomenkap eerst een participatieproces met betrokken inwoners doorlopen.
- De opvang van hemelwater stimuleren.

- Goede voorlichting over het opruimen van hondenpoep en actief handhaven op het opruimen.
- Aansluiten bij Stichting Steenbreek (biodiversiteit en sociale binding).
- Vergroening en beheer van het Bedrijventerrein H2O.
- Inzetten op continuering project Hoenwaard 2030 vanwege het belang van evenwicht tussen landbouw, natuur, recreatie en water.
- Kunstwerken in de openbare ruimte worden goed onderhouden en zo mogelijk uitgebreid.

Duurzaamheid en energietransitie

Verantwoordelijk en milieuvriendelijk burgerschap. Ook lokaal dragen we ons steentje bij aan de verduurzaming van Nederland.

- We zetten in op verantwoordelijk en milieuvriendelijk burgerschap. Inwoners kunnen zelf veel bijdragen aan een beter klimaat en milieu.
- We gaan voor realistische doelstellingen voor duurzame energie, circulaire economie, klimaatadaptie en omgevingskwaliteit. Dat betekent dat we inzetten op het verlagen van de CO2 uitstoot, maar niet vanuit de doelstelling dat de gemeente Hattem in 2050 persé CO2 neutraal moet zijn.
- We willen het gebruik van duurzame materialen bevorderen en van restafval zoveel als mogelijk grondstoffen maken.
- Daarom stimuleren we de circulaire economie. We willen voor de vier genoemde doelstellingen realistische stappenplannen maken voor een termijn van vijf jaar, waarna bijstelling en bijsturing mogelijk is.
- We maken een realistisch plan voor de warmtetransitie. Nieuwbouwwoningen worden aardgasvrij gebouwd. Op dit moment is drie procent van de woningen aardgasvrij. Het zijn woningeigenaren en de sociale verhuurders die maatregelen moeten treffen om met de tijd zoveel als mogelijk van het gas af te komen. Het zou mooi zijn wanneer deze drie procent over vier jaar is verdubbeld.

- Er komen in Hattem tenminste twee inzamelcontainers voor luiers. Dat bevordert de hygiëne en maakt hergebruik van materialen mogelijk.
- De afvalcontainers bij de Lidl maken we definitief en breiden deze uit met een kledingcontainer.
- Verduurzamen van woningen is een verantwoordelijkheid van woningeigenaren en -stichtingen. Actieve voorlichting "Hattem Duurzaam" helpt daarbij, ook voor wat betreft de subsidiemogelijkheden.
- Mogelijkheden voor houtbouw van woningen verruimen in het omgevingsplan.
- Bij infrastructurele projecten wordt tijdig voldoende fysieke ruimte gereserveerd voor uitbreiding van het elektriciteitsnet.
- Eigen en flexibel gebruik en opslag van energie door bedrijven en huishoudens stimuleren.
- Beschikbaarheid van daken voor zonnepanelen en voor groen stimuleren.
- Volkstuinen ecologisch laten beheren.
- Kinderen en jongeren via het onderwijs en via het clubwerk betrekken bij voedselproductie, bijvoorbeeld door middel van moestuinlessen (in samenwerking met volkstuingebruikers).
- Winkeleigenaren stimuleren om leegstaande winkelpanden tijdelijk te gebruiken voor bijvoorbeeld kringloop, het repareren van spullen, verkoop van duurzame producten, tips voor hergebruik van goederen en informatie over energiebesparing.
- Een helder laadpalenplan voor heel Hattem waarbij bedrijven zorgen voor laadpalen en particulieren van kabelgoten gebruik kunnen maken. Slim laden en het voorkomen van netcongestie is het uitgangspunt. Dat tweejaarlijks herijken op de actuele ontwikkelingen.
- Snelle vergunningverlening voor projecten in het kader van de energietransitie, zoals buurtbatterijen, opwekstations en stroomkabels.

- Uitgangspunt bij het plaatsen van bankjes, fietsenstallingen en speeltoestellen is, dat ze gemaakt zijn van duurzaam materiaal.
- Een algeheel verbod op houtstook vinden we op dit moment te ver gaan. Wel willen we actieve voorlichting over de negatieve gezondheidsaspecten bij houtstook en een meldpunt voor ernstige rookoverlast. Bij nieuwbouwwoningen houtstook als verwarmingsbron onmogelijk maken.
- Werken aan een realistisch en duurzaam verwarmingsplan voor Hattem met bijvoorbeeld thuis- en buurtbatterijen bij inwoners/bedrijven.
- We blijven ons verzetten tegen openstelling van Lelystad Airport voor vakantievluchten. Laagvliegende vakantievluchten leiden namelijk tot structurele geluidsoverlast en uitstoot, wat schadelijk is voor de gezondheid en zo de leefbaarheid in Hattem aantast.
- We willen geen hoge windmolens binnen het grondgebied van Hattem en hanteren het bestaande beleid, d.w.z. alleen windmolens met een maximale tiphoogte van veertig meter zijn toegestaan. Los van aspecten zoals horizonvervuiling, slagschaduw, etc., willen we de schaarse ruimte in Hattem vrijhouden voor mogelijke natuur- en woningbouwontwikkelingen in de toekomst.

5. Financiën en organisatie op orde

Gemeentefinanciën, belastingen en bezuinigingen

Een gemeente die toekomstbestendig wil zijn, heeft de financiën op orde. We zijn zuinig op dat wat lokaal goed gaat en bezuinigen niet op verenigingen.

- We maken Hattem weer financieel gezond. Dat doen we door keuzes te maken en zuinig te zijn bij het uitgeven van geld. Zo willen we de investeringsruimte voor projecten in de openbare ruimte en andere projecten omlaag brengen. Daarbij zullen projecten zoals verbouw stadhuis, en het realiseren van IKC 2 en IKC3 verder in de tijd worden geplaatst.
- De inkomsten en uitgaven van de gemeente dienen in evenwicht te zijn.
- We zetten in op een strakke begrotingsdiscipline, dat om overschrijdingen te voorkomen. We willen niet dat de financiële reservepositie verder wordt aangetast.
- Gemeentelijke belastingen stijgen mee met het inflatiepercentage.
- Begraven in Hattem moet betaalbaar blijven. Honderd procent kostendekkend vinden we niet realistisch. Het tarief in Hattem dient in balans te zijn met het gemiddelde in de regio.
- De door de huidige coalitie besloten extra verhogingen van de OZB voor de jaren 2027 en 2028 draaien we terug. Wonen in een eigen huis moet ook voor mensen met een smallere beurs betaalbaar blijven. De OZB-grens is meer dan bereikt.
- Om pijnlijke keuzes op een goede manier te kunnen maken, willen we een benchmark op het uitgavenpatroon van de gemeente Hattem. Een benchmark op het personeel maakt daar onderdeel van uit.
- We geven aan gedecentraliseerde Rijkstaken niet meer uit dan dat we van het Rijk vergoed krijgen. Dat wordt juridisch afgeregeld.

Bestuur en organisatie

We staan voor een nabije overheid. Bestuur en organisatie staan ten dienste van de inwoners.

- We kiezen voor een betekenisvolle, zelfstandige gemeente.
- Raads- en commissie-vergaderingen zijn openbaar en worden altijd digitaal uitgezonden.
- Bestuur en organisatie staan ten dienste van de inwoners. Daarom willen we een open bestuurlijke organisatie.
- Bestuur en organisatie gaan werken aan vertrouwen bij de inwoners; doen wat je zegt en zeggen wat je doet.
- De gemeente informeert de inwoners op een begrijpelijke en actieve manier bij gemeentelijke taakuitvoering, zoals brieven bij de uitvoering van de algemene bijstand, de maatschappelijke ondersteuning en werkzaamheden in de buurt.
- Slimmer organiseren en meer samenwerken met onze buurgemeenten, bijvoorbeeld bij digitalisering van archieven en de overdracht daarvan, expertise op het gebied van ruimtelijke ordening, projecten openbare ruimte.
- We gaan uit van de kracht van de eigen organisatie en huren zo min mogelijk personeel in.
- Hanzementaliteit, dat wil zeggen: Hattem is een ondernemende gemeente.
- Een integer en weerbaar bestuur is essentieel om ondermijning te voorkomen.
- De gemeente heeft haar kerntaken op orde.
- Inwoners ruimte geven om initiatief te nemen en actief te bouwen aan hun eigen leefomgeving.
- Er komt een expertisepanel vanuit de gemeenschap die door de gemeentelijke organisatie kan worden geraadpleegd.
- We experimenteren met mogelijkheden om inwoners meer zeggenschap te geven bij politieke besluiten.
- Om de jeugd bij de politiek te betrekken is er jaarlijks een jeugddebat waarbij één van de jongeren wordt gekozen tot jeugdburgemeester.
- Meedoen aan de samenleving vinden we belangrijk. Waardering hiervoor mag ook blijken uit het uitreiken van bijvoorbeeld een jaarlijks jeugdlintje, een jaarlijks groenlintje of een erepenning van de gemeente Hattem

Tot slot

Hattem kan een nieuwe weg vooruit vinden. Het kan echt anders en het móet echt anders! Voor een andere aanpak in Hattem moet je bij het CDA Hattem zijn. Wij zijn eerlijk over wat moet en hoopvol over wat kan!

Het is tijd voor verandering!

Stem daarom

CDA Hattem

Onze kandidatenlijst

1. Sophia Sanders	15. Laura Valkenburg
2. Judith van Duinen	16. Dries Jonker
3. Janneke Buikema	17. Daniëlle Starrenburg
4. Christiaan de Haan	18. Gerard van der Kolk
5. Alco Dekker	19. Thea van der Werf
6. Teun Juk	20. Herman van den Berg
7. Robert Klaassen	21. Marieke Westera
8. Harry Kremer	22. Elisabeth de Bruijne
9. Rik Posthumus	23. Liesbeth van Helden
10. Sigrid Mulder	24. Jan Terwisscha
11. Anne-Marije Wilting	25. Evert van Olst
12. Herald Immink	26. Yvonne Schepers
13. Martijn Hospers	27. Wout Oosterbroek
14. Arend de Ruiter	28. Geert te Velde

TIJD VOOR

VERANDERING!

Verkiezingsprogramma 2026-2030

CDA Hattem